

MAGYAR MUSA.

Költ Bétsben 3. Feb. 1787.

FILLIS' HÁLÁDÁSA.

Űsten! ki Lelkemet porból teremtetted,
 Ű Edgy élő Lélekkel elevenitetted,
 Mellyben fő jófágod, örök boltscessléged
 Ragyog szereteted, hatalmad, szentséged!
 Mit adjak! és hozzád oh mivel járúljak!
 Tifztaságod előtt, hogy el-ne-pirúljak!
 Igaz, fajtalanság még eddig testemet
 Nem-szennyezte; de fok bűn lepte Lelkemet.
 Sokízor Torvényedről, mely el-felejtkeztem!
 Köteleffégemről meg nem emlékeztem.
 Tudományom' 's hitem' gyarapításában
 Nem fáradtam 's szívem' jobbitgatáffában.
 Tő, pántlika, tükör nélkül nem leheté
 Élnem; rajtam tsak e' három legitheté,
 Testem' ezek által szoktam piperézni,
 Szépségét nagyobbról nagyobbra tetézni.
 Egézfiz nap tükromról szemem' el-nem vettem
 Szép ábrázatomban reményem' vettem.
 Deli természetnek vólt oly méltóffága,
 Hogy betsefebb légyen, mint szívem' jóffága,
 Szemem ide 's tova forgott az utzára,
 Hogy egy világ' fiját vehétne tzejjára.
 Szívemnek tilalmas testi kívánffága,
 Vólt többnyire Lelkem' foglalatóffága,

K

Az

Az Ifjúfág' tüze gyenge veféimben
 Gerjedvén, el terjedt minden tetemimben,
 Sokszor könyörgöttem, 's nem tudtam mit kértem,
 Mint pengő tzimbalom, Istenem' ditsértem.
 Alamishát adtam 's hév szivem má'utt járt,
 Mellyre nem vethete a' szánakodás zárt.
 Ez edgy foglalta vólt heveskedő vérem,
 Várt gyönyörűségem, hogy már mikor érem.
 Azomban erre sem vala vezetékém
 A' tsendes okosság 's meggondolás nékem,
 Hanem mint a' tágas mezőn vitettetik
 A' szilaj ló fékje ha megerefszetik;
 Ugy rohana szivem' titkos kívánfága,
 Nem lévén semmiben áthatatossága.
 A' vak szeretet vólt egyedül vezérem,
 Ennek áldoz vala mindenik tsepp véreim.
 'S hogy veszttem volna el örökösön szivem
 ANNA! én őriző-Angyalom és Hivem!
 Ha Isteni Lelked roszsz indulatimnak
 Zablát nem vet vala kívánságaimnak;
 Ha a' szeretetnek ártatlan Törvényét
 Le nem festéd vala egyenes öfvényét;
 Hogy a' szeretetnek tisztaság, kútfeje
 Tsak fel-ne-zavarja ember' agyveleje;
 Hogy az eszköz a' melly pároslágra vezet
 Szabad, ha ártatlan sziv fog vele kezét;
 Hogy a' vég nem testi; de hogy ő Felsége
 Ditsérteflék 's meg ne sérteflék szentsége;
 Hogy a' ki abban él 's bé tölteni készen
 Van, annak öröme 's tsendeslége léfszen,
 Külső tsiklándozás Lelkét nem lántzolja,
 Háborús gondolat szivét nem kontzolja.
 Az irigy száj nevét pirúlva tiszteli,
 Noha inye, nyelve rát méreggel teli.

A' menve növő hir nem tsátság felőlle
 Roszszat; mert ártatlan sziv nézki belőlle;
 Sőt szeplőtlen hire meszszire kiterjed,
 És követésére fok jó sziv fel-gerjed,
 Minden Kéfértegek' kellő-közepében
 Merőnn áll mint kőszál Tengerek' öhlében.
 Gyönyörködik az ő gyönyörű terhében
 Ha bölts Férjét látván nevetet szemében.
 El-vét a' szivéről minden követ és bajt,
 Szájánn ki nem botsát soha keferű jajt
 Szive Istenének örök rendelésen
 Fundáltatik, 's szentül nyugszik végezésen.
 Ha jót vett hálát ad, hogy végyen konyörög,
 Tsókolja ha az Ég ellene menydorög.
 Házi tiztet kezdí az Isten' névöbe,
 Annak erejével vész' mindent kezébe.
 Életét ugy nézi, mint próba idejét,
 Mellyben a' jóra kell szánni esztendejét.
 A' haláltól nem fél: mert itt nyugodalmat
 Lél, el-hagyván minden világi unalmat.
 Tudja, hogy itt vagyon le téve pálmája,
 Mint gyors futásának nyert arany almáj'. —
 Illy felséges a' te tanításod ANNA!
 Mellyért légyen Égben eledeled Manna,
 Ki meg-világítád homályos szememet,
 Le-szállítád habbal hánykódó véretem.
 Te modom illy jóért mit érdemleszsz töllem,
 Hogy más Annát öntél egyszerre belöllem?
 Valamit adhatok, a' jó sziv 's szeretet,
 Melly általad bődög utra vezetett.
 Szivem' titkos háza' zárja alá tézlek,
 Honnan koporsóig soha ki nem vézlek.
 Hozzám forró szived azzal jutalmazom,
 Hogy Törvényeidnek éltemet áldozom.

De kész akaratom, minthogy teheretlen,
 Magamtól jót tennem éppen lehetetlen,
 Isten minden Jónak adója! Lelkemet
 Igazgasd, hogy néked szenteljem éltetem!
 Adjad hogy tiszta szűz 's okos Anya légyek,
 Bóldogfág késérjen valahová mégyek,
 Hogy Lelkemnek legyen tellyes tsendeffége,
 Midőn Sárházamnak leszsz a' halál vége.

Edgy szegény Gyermeknek

E N E K E.

Szégyen vagyok 's nintsen fok gyönyörűségem
 E' világon; mert nyom tsak a' fok infégem;
 De megadta Isten belső tsendeffégem,
 Hogy ezzel meg győzzem kemény ellenségem.
 Egéssleges vagyok: mi hát több szükséges
 Hogy életem legyen vidám 's édesléges?
 A' Gazdag fogyasztya magát betegséggel,
 Melly edgyütt jár a' rá töltetett bővséggel.
 Engem' bár az éhség fokszor gyotor és mar,
 'S nyomorúlt éltemtől megfosztani akar,
 Még sem panaszolok, attól nem is félek,
 Hogy az éhség miatt elhagyjon a' Lélek.
 Mint erősítette gyakran bizodalmam'
 Istenem, jól tudom, 's mint leve oltalمام!
 Az éhség egyfzer majd ifjú éltemet
 El-ragadván porba temété testemet,
 El-áljúlván magam' elis felejtettem,
 Imádságom Égre felnem emelhettem,
 Midőn könyörülő Joltévöm' kezéből
 Vett kenyérke ki vontt a' halál' verméből,
 Melly kedves ízű volt! nints oly gyönyörűség,
 Melly ehez képest nem tsupa keferűség.
 A' Kenyér és a' viz mellyek éltemet
 Tengetik, vidittyák melly igen szivemet!

Jóbb

Jobb az a' Gazdagok' fejer kaláttánál;

Édesbb ez az Urak' finom jó boránál.

Légyen áldott az Ur, kinek ditséretét

Hirdetem vég nélkül örök szereteté.

Szivemet egészszén tsak néki szentelem,

Minden Indulatom' Egére emélem.

Ha nagy lészek erőm 's két kezem kenyerem

Meg-nyeri; az időt mert el nem heverem,

Annak felét — soha mertel-nem tagadom,

Felét — oh nagy öröm! a' szegénynek adom,

A' Gyermekség.

Gyermek vagyok, és még az ártatlan öröm

Nevettet, semmiben fejemet nem töröm.

Nem tudom mi légyen a' mit szenvedésnek

Mondnak szivet kinzó bú' 's eméztödésnek,

Még most a' világot virágzó mezőnek

Nézem, meg ujjúlást 's nevetést szerzőnek,

Minden tellyes Isten' kegyelmességével,

Örömmel lántzólo' szerelmességével.

Nem tudok még semmit az Élet' terhéről,

A' kemény szűkségnek szoross köteléről.

Az éjjel és nappal rám örömet hoznak,

A' Tsillagok, a' Nap' vigszágot okoznak.

Oh Isten! engedjed hogy mig ifjúságom

Nyilik, hadd érezzem gyermeki virágom',

Hogy így a' boldogság' halmán mulatozzak,

Hol a' virtusokkal edgyütt vigadozzak.

A' Virtushoz.

Boldog Virtus! jövel zöld ifjúságomban,

Tarts fáklyát előttem minden járásomban.

Önts-ki ép formádban, hogy szép képet végyek,

Hogy a' Jónak forró szeretője légyek.

Életemnek tsupán te adhatz szépséget,

Egyébb szénnel festő rüt feketeséget.

Nints

Nints a' szép ortzának femmi méltósága,

Ha oda a' szivnek felséges jófága.

Ha te karonn nem fogsz, mint rézveg rántorgok,

A' Jótól eltérvén tsak a' bünre forgok.

Ne állj-el mellöllem hát kedves vezérem,

Hogy néked szenteljem szivben verő vérem',

A' Matska az Egér és a' Fija.

Matska) 'Kedves állatotska jövel az ölembe,

Hadd rejtsenek hozzád főrró kebelembe!

Jövel hadd tseppentsem tsókom' ajakra.

Egér) Ne menny fijam! vigyázz szemefen magadra.

Mats.) Jövel! ne hajts Anyád' ostoba szávára,

Nem igyekszem tudd meg életed' kárára.

Látod e' Diókat? ha meg tsókolgatlak,

Néked adom, 's azzal dólgodra borsátlak.

Fijú) Anyám! ládd melly szépen 's barátságofon hiv!

Megyek — —

Az Anya)

ne menny! mert ez hozzánk soha sem hiv.

Mats.) E' mézes pogátsát, e' tejetis, hidd el

Tsak jöjj; oda adom, magaddal mind vidd el.

Fijú) Illy kétfelé vonó dologban mit tégyek?

Édes Anyám! engedd — majd tsak hozzá mégyek.

Anya) Ne menny fijam!

A' Fijú.

ugy de nékem hát mit tsinál?

Ládd melly betsületes, melly szivefen kinál.

Mats.) Jer tsak kis ostoba! —

A' Fijú)

Anyám! ne hagyj — meg-fojt.

Ah te tsalárd nálad vesztebbet mi tojt!

Anya) Meg mondám — már késő rajtad segiteni,

Körme közzül mert nem lehet ki menteni. —

A'

A' ki tsak vaktában kínál ajándékkal,

Vigyázz! az erántad nintsen jó szándékkal;

'S á' ki a' jó tanátft megveti kevélyen,

Kéfo' fegedelmet, hogy ofztán reméllyen.

Tudománybéli Ujságok.

A' melly felségefen jádzodott a' Flóta' hangjai-
val a' meg böldögült *Fridrik*; szintolyan nagy Mes-
tere a' *II. Wilhelm* a' hegedű hurjainak. A' m. b.
Fridriknek több kéziráfai között, sok ujj nótak' és
tánczok' kótáitis találtanak, a' mellyeket a' többek-
kel edgyütt *Wöllner* Tanáts Urnak ajándékozott a'
mostani Felsőg, és nem fokkára a' Musikának barát-
tyai az ő mesterségeknak nagy előmozdításáva-
k fognak nyomtatásban szemlélni.

Gyászos fátyollal befedezett ortzával járnak a'
Moldovai Músák az őjó Fejedelmeknek *Maurókordáto*
Sándornak elvesztésén, kit minden nyilván-
való ok nélkül letévén a' Török Udvar, és Kon-
sztántzinápoly-
ba híván, szerentsétlen esetének még böldogtala-
nabb kimenetelétől nagyon félnek; mert ez a' Feje-
delem nem tsak az, hogy a' Tudósoknak és Tudo-
mányoknak nagy ofzlopa és gyámola vala; hanem
az Ország' bajainak vállain fekvő terhe alatt a' Tu-
dományokat éjjeli nappali fáradozásai-
val segíti vala; a' ki más szép könyveken kívül, ez előtt edgy né-
hány Esztendőkkel egy *Leksikontis* dolgozott Fran-
tzia és két napkeleti nyelveken. A' Német, Fran-
tzia, Deák, Muszka és Moldovai nyelveken kívül,
még edgy néhány napkeleti nyelveken is akadálly
nélkül beszéll: mindazáltal a' helyébe tétetett
Ipsilánti Sándor Vajdárólis minden jót reményle-
nek, a' ki 1780-ban Oláh országi Vajdaságában *Bu-*
karestben egy Torvény könyvet írván, ki nyomtatat-

ta és az Ország' dolgainak jobb móddal való igazgatására közönségeslé tette.

Edgy Ausztriai Plébánusfnak értelme az utólsó kenetről „ Én nem vizsgálom azt, u. m. hogy az utólsó kenet vallyon Sákramentomé? hanem rollatsak azt jegyzem meg, hogy mind azoknak az Íróknak tzéljai ellen élnek vele, a' mellyek erről gondoltatnak emlékezni, vagy valóban-is emlékeznek; mert annak, a' ki ezzel kíván élni, öfzve kell kötni a' Pap' könyörgésével a' magáét, és az Isteni kegyelmet vele edgyütt kerni, mikor pedig már a' nyavalyák annyira elhátalmaztak a' betegnek tagjain, hogy minden érzékenységet el vesztette és eszén kívül vagyon, vallyon könyörögé? nem; de haszintén eszén vólnais, vallyon a' Pap vigasztalást viszen é bé a' szent olájjal hozzája? nem; főt meg ijjed, ugy nézi a' Papot, mint az ő halálának tsalharatlan hirmondóját: könyörögé az ilyen bódulásban lévő ember? nem; főt valakik ezen kézülettel látryák a' Papot a' beteghez menni, mind így szolanak: nints femmi reménység életéhez; mert már az utólsó kenetetés feladták nékie. Következik hát, hogy ha nem egészfszen szükfégtelenis az utólsó kenet, noha ennek elmulatását fenki kárhozatosnak nem tartya; leg alább olyan időben élnek vele, a' melyben kárt, nem hasznot szokott okozni. „

A' *Pesti Univerzitasban a' Törvényi tehetségben* a' Tanulóknak száma 101, az *Orvosi Tehet.* 56, a' *Filozofiaiban* 192; ide tartoznak a három *Semináriumok*, mellyekben vagyon 910 Ifjú. A' *Pofoni kerületnek* nagyobb *Ofkoláiban* tanulnak 2085-ön a' *Kassaiban*, 1104-en; a' *Váradiban* 553-an; a' *Pétsiben*, 1015-en; a' *Zágrábiaiban* 399-ön, mind öfzve a' Magyar Országí 59 *Gymnáfiumokban* 7102.

Sz. S.

